

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 11.8.2011
KOM(2011) 478 lõplik

2008/0241 (COD)

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

seoses

**nõukogu seisukohaga Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (elektri- ja
elektroonikaseadmete romude kohta) vastuvõtmise kohta**

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

seoses

nõukogu seisukohaga Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (elektri- ja elektroonikaseadmete romude kohta) vastuvõtmise kohta

1. TAUST

Ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule edastamise kuupäev 16. detsember 2008
(dokument KOM(2008) 810 (lõplik) – 2008/0241 COD):

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse kuupäev: 11. juuni 2009

Euroopa Parlamendi arvamuse kuupäev, esimene lugemine: 3. veebruar 2011

Nõukogu seisukoha vastuvõtmise kuupäev: 19. juuli 2011

2. KOMISJONI ETTEPANeku EESMÄRK

Elektri- ja elektroonikaseadmete romusid käsitleva direktiivi uuesti sõnastamise ettepaneku (2008) konkreetsed eesmärgid olid ressursitõhususe suurendamine ja elektroonikajäätmete nõuetekohase töötlemise tagamine uute, iga liikmesriigi tegelikele oludele kohandatud kogumise sihtarvude seadmisega. Lisaeesmärgid olid tarbetu halduskoormuse vähendamine selgitusega, et tootja vastutus põhineb üleeuroopalisel lähenemisviisil, ja parema rakendamise tagamine, eelkõige tõenduskohustuse ümberpööramisega kasutatud varustuse ekspordile, kui võib kahtlustada, et tegemist elektri- ja elektroonikaseadmete romude ekspordiga.

3. MÄRKUSED NÕUKOGU SEISUKOHA KOHTA

3.1. Üldised märkused

Euroopa Parlament esitas oma arvamuse esimesel lugemisel 3. veebruaril 2011. Komisjon nõustus täielikult, osaliselt või põhimõtteliselt 55 muudatusettepanekuga Euroopa Parlamendi poolt esimesel lugemisel tehtud 86 muudatusettepanekust. Nendest 55 muudatusettepanekust on 30 muudatusettepanekut juba vähemalt osaliselt ühises seisukohas kajastatud. Komisjoni seisukoht Euroopa Parlamendi poolt esimesel lugemisel vastuvõetud muudatusettepanekute kohta on esitatud dokumendis SP(2011)2217.

Komisjon nõustus täielikult, põhimõtteliselt või osaliselt muudatusettepanekutega, millega muudetakse ettepaneku konteksti selgemaks ja täiendatakse seda vastavalt

ettepaneku üldistele eesmärkidele. Sellised muudatused hõlmavad eelkõige ohtlike ainete sisaldust elektri- ja elektroonikaseadmetes käsitleva direktiivi (RoHS) reguleerimisalaga sidumise väljajätmist, teatavate tingimuste kehtestamist elektri- ja elektroonikaseadmeromude kogumise sihtarvude jaoks ning turustajate kohustust rakendada sobivad kogumiskavad ja teadlikkuse tõstmise meetmed väga väikeste elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete jaoks.

Komisjon lükkas tagasi muudatusettepanekud, mis muudaksid ettepaneku põhiolemust, näiteks muudatusettepanekud, mis võiksid langetada keskkonna ja inimese tervise kaitse taset või tarbetult suurendada halduskoormust. Samuti lükkas komisjon tagasi muudatusettepanekud, mis lähevad kaugemale uuesti sõnastamise menetlusest, mida kohaldatakse vastavalt 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelisele kokkuleppele „Õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta”.

Liikmesriigid saavutasid üksmeelse poliitilise kokkuleppe 14. märtsil 2011, samas kui komisjon oli teinud olulisi reservatsioone.

3.2. Üksikasjalikud märkused

3.2.1. *Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud, millega komisjon nõustus ja mis täielikult, osaliselt või põhimõtteliselt sisalduvad ühises seisukohas*

Komisjon nõustus muudatusettepanekutega 2, 10, 12, 13, 15, 16, 20, 21, 24, 28, 29, 32, 37, 44, 45, 57, 62, 64, 65, 66, 68, 78, 80, 81, 82, 83, 86, 88, 97 ja 98 ning need on täielikult, osaliselt või põhimõtteliselt nõukogu seisukohta sisse viidud.

3.2.2. *Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud, mille komisjon tagasi lükkas, kuid mis täielikult, osaliselt või põhimõtteliselt sisalduvad ühises seisukohas*

Muudatusettepanekud 14, 18, 27, 99 ja 102 lükkas komisjon tagasi, kuid need sisalduvad täielikult, osaliselt või põhimõtteliselt nõukogu seisukohas. Muudatusettepanekud 14 ja 18 on seotud kodumajapidamistes ja muudel kasutajatel tekkinud elektri- ja elektroonikaromude eristamisega. Komisjon ei ole veendunud selles, et soovitatud tekst suurendaks selgust. Muudatusettepanekuga 99 esitatakse uus nõue võtta vastu Euroopa standardeid, see võib olla vastuolus teksti osadega, mida uuesti ei sõnastata.

3.2.3. *Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud, millega komisjon nõustus täielikult, osaliselt või põhimõtteliselt, ent mida ei ole ühisesse seisukohta sisse viidud*

Komisjon võttis täielikult, osaliselt või põhimõtteliselt vastu muudatusettepanekud 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 22, 23, 26, 31, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 52, 58, 59, 60, 69, 76, 92 ja 100, kuid neid ei ole nõukogu seisukohta sisse viidud. Need hõlmavad teksti olulisi punkte, milles käsitletakse määratlusi, kogumise sihtarve, teadlikkuse tõstmise ja kogumise parandamise meetmeid ning komiteemenetluse sätete kohandamist seoses Euroopa Liidu toimimise lepingu jõustumisega.

3.2.4. *Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud, mille komisjon ja nõukogu tagasi lükkasid ning mida ei ole sisse viidud ühisesse seisukohta*

Nii komisjon kui ka nõukogu lükkasid tagasi muudatusettepanekud 11, 25, 35, 36, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 54, 55, 56, 61, 67, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 94, 95, 96 ja 101. Osutatud muudatusettepanekutega ei suurendata teksti selgust ega järjepidevust või muudetakse nendega teksti osi, mida uuesti ei sõnastata. Viimasena nimetatu kehtib eelkõige muudatusettepanekute 47–51 ja 75 kohta, mis on seotud tootjate rahaliste kohustustega. Muudatusettepanekuga 46 esitatakse teksti lisamiseks uusi andmete säilitamise nõudeid, see on väljaspool uuesti sõnastamise menetluse ulatust.

3.2.5. *Nõukogu poolt ettepanekusse tehtud muudatused*

Nõukogu tegi komisjoni ettepaneku kohta järgmised peamised muudatusettepanekud.

Avatud reguleerimisala. Nõukogu teeb ettepaneku, et reguleerimisala hakkab tulevikus, pärast seda, kui jõustumisest on möödunud kuus aastat, hõlmama kõiki suurromusid ja väikeromusid. Sellisele lähenemisviisile viidatakse kui „avatud reguleerimisalale”, kuna reguleerimisala ei ole piiratud suletud romukategooriate loendiga nagu praegu, vaid on „avatud” iga sellise uue romu jaoks, mis vastab direktiivis esitatud määratlustele. „Avatud reguleerimisala” sissetoomine tähendaks paljusid uusi erandeid ja nendega seotud mõistete määratlemist. Komisjon on seisukohal, et praegu direktiivi reguleerimisalasse kuuluvaid romusid ei tuleks sealt tulevikus välja jätta ja et reguleerimisala tuleks laiendada ainult siis, kui tulu ületab kulusid. Põhimõtteliselt oleks vaja mõjuhinnangu suuniste kohast hindamist, et tagada osutatud tingimuste täidetud.

Elektri- ja elektroonikaseadmete romude kategooriate määratlus. Nõukogu asendab direktiivi lisas praegused kümme kategooriat uue viiest kategooriast koosneva kogumiga. Praegu on need kategooriad olulised, kuna nendega määratletakse direktiivi reguleerimisala ja eristatakse taaskasutamise ja ringlussevõtu eesmäärke. Tulevikus ei oleks osutatud kategooriad nõukogu versiooni kohaselt enam otsustavad reguleerimisala määramisel (vt eespool „avatud reguleerimisala”), kuid nende järgi eristatakse endiselt taaskasutamise ja ringlussevõtu eesmäärke. Komisjon võib nõustuda elektri- ja elektroonikaseadmete romude kõnealuste kategooriate määratluse muutmisega, kui see ei muuda taaskasutamise ja ringlussevõtu eesmärkide ambitsioonikust ega tekita tarbetut halduskoormust.

Reguleerimisala laiendamine fotogalvaanilistele (päikese-)paneelidele. Nõukogu teeb ettepaneku laiendada direktiivi reguleerimisala selle jõustumisest alates ka fotogalvaanilistele paneelidele. Komisjon nõustub, et oleks vaja tagada fotogalvaaniliste paneelide kogumine, asjakohane töötlemine ja taaskasutamine. Komisjon viis läbi uuringu, et hinnata mõju, mida tooks kaasa nende hõlmamine elektri- ja elektroonikaseadmete romusid käsitleva direktiivi reguleerimisalaga. Uuringuga selgitati välja, et teise tooraine taaskasutamine oleks kasulik keskkonnale ja selleks on ka võimalusi. Kõnealust uuringut ja selle kohta esitatud sidusrühmade märkusi võib kasutada selleks, et täiendavalt kaaluda fotogalvaaniliste paneelide võtmist elektri- ja elektroonikaseadmete romusid käsitleva direktiivi reguleerimisalasse.

Riikide lähenemisviis tootjate kohustustele. Nõukogu kasutab tootja mõiste sellist määratlust, mille aluseks on siseriikliku turu põhimõte. Siseriikliku turu põhimõte võib kaasa tuua olukorra, kus on vaja mitmekordset registreerimist, mitmekordset maksmist sama toote eest, erinevaid andmetöötluste ja tootemärgistuse nõudeid, samuti nõude, et tootja oleks seaduslikult esindatud rohkem kui ühes liikmesriigis. Komisjon on teinud ettepaneku selgitada, et selliste takistuste vältimiseks oleks vaja kasutada ühenduse turu põhimõtet, ja komisjon on endiselt seisukohal, et tuleks kokku leppida tootjate kohustusi käsitleva üleeuroopalise arusaama suhtes. See kehtib eriti piiriüleste kaugmüüjate kohustuste suhtes.

Kogumise sihtarvud. Nõukogu nõuab liikmesriikidelt 65 % sihtarvu saavutamist selliste elektri- ja elektroonikaseadmete puhul, mis on viidud turule kaheksa aastat pärast direktiivi jõustumist. Komisjoni ettepanekuga võrreldes tähendaks see umbes nelja-aastast viivitust. Kaheksa liikmesriigi jaoks on ette nähtud täiendav kaheaastane paindlikkusvaru. Komisjon leiab, et üleminekukorda, milles võetakse arvesse konkreetse riigi olusid ja mis on juba olemas komisjoni ettepanekus, saab tekstis täiendada. Kuid arvestades, et on vaja otsustavalt suurendada ressursitõhusust ja parandada juurdepääsu teisele toorainele, tuleks jääda ikkagi nii kogumise kui ka jõustamisaja poolest ambitsioonika sihtarvu juurde. Seepärast ei saa komisjon nõustuda sellega, et kogumise sihtarvude saavutamise aasta lükatakse edasi. Komisjon võib nõustuda nõukogu kavatsusega käsitleda elavhõbedasisaldusega luminofoorlampe liigiti kogumise puhul kui eritählepanu nõudvaid tooteid, mille jaoks tulevikus võiks kehtestada eraldi sihtarvu.

Standardite väljatöötamine. Nõukogu palub komisjonil töötada välja elektri- ja elektroonikaseadmete romude töötlemise miinimumstandardid vastavalt direktiivi 2008/98/EÜ artiklile 27. Komisjon on nõus, et põhimõtteliselt on elektri- ja elektroonikaseadmete romude töötlemise miinimumstandardite kehtestamine kasulik, ja toetab praegu projekti, mille kohaselt sellised standardid arendatakse välja vabatahtlikkuse alusel kasutamiseks. Kuid komisjon leiab, et uus tekst standardite kohta võib olla vastuolus teksti osadega, mida uuesti ei sõnastata.

Euroopa Liidu toimimise lepinguga seotud kohandused ja muud küsimused. Nõukogu näeb ette rakendusõigusaktid artiklite 7, 16, 23 ja VI lisa jaoks. Komisjon leiab, et need peaksid olema delegeeritud õigusaktid kooskõlas komisjoni ettepanekuga. Komisjonile esitatavat nõuet pidada nõu sidusrühmadega enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist tuleks nimetada üksnes sellekohases põhjenduses ja see tuleks jätta välja direktiivi regulatiivosast. Nõukogu on jätnud välja viite ülevõtmise vastavustabelile, mida komisjon peab vajalikuks, et jälgida direktiivi ülevõtmist aruka reguleerimise vaimus, vastavalt komisjoni teatisele KOM(2010) 543.

4. KOKKUVÕTE

Osa nõukogu tehtud muudatusi ei ole kooskõlas komisjoni ettepaneku eesmärkidega, eelkõige seoses ressursitõhususega, vajadusega taas kasutada teisest toorainet ja vähendada tarbetut halduskoormust. Seepärast ei saa komisjon aktsepteerida nõukogu seisukohta täies ulatuses.